

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Saksbehandler, innvalgstelefon
Overingeniør Mattis Mikkelsen, 71 25 84 21

Vår dato
29.09.2011
Deres dato

Vår ref.
2011/3863/MAMI/542.1
Deres ref.

Salmar Farming AS

7266 KVERVA

Inspeksjonsrapport for Salmar Farming AS, Korsneset. Tilsynsaksjon akvakultur 2011. Tilsynsrapport nummer 2011.099.I.FMMR.

Fylkesmannen avdekket avvik innen 4 av de kontrollerte temaene og ga 1 anmerkning. Rapporten har status som foreløpig i to uker. Vi ber om tilbakemelding innen 31.12.2011 om hvordan avvikene blir rettet opp. Manglende tilbakemelding og retting kan medføre vedtak om tvangsmulkt. Bedriften skal betale et kontrollgebyr på kr. 11 400,-.

Det ble i perioden 2. mai - 1.september 2011 gjennomført en tilsynsaksjon på oppdrettsanlegg i fylkene Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark. Aksjonen er koordinert av Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif).

Fylkesmannen i Møre og Romsdal kontrollerte deres virksomhet den 16.08.2011 ved inspeksjon på lokaliteten Korsneset i Halså kommune.

Tema for kontrollen

Følgende hovedtema ble kontrollert:

☒	Miljømål	☒	Ledelsen (driftledelsens) ansvar i forhold til ytre miljø
☒	Miljøriskovurderinger	☒	Drift og forebyggende vedlikehold av anlegget
☒	Resipientundersøkelser		

Hovedfunn fra kontrollen

Det ble påvist avvik innenfor 4 av temaene og gitt 1 anmerkning under kontrollen. Disse er nærmere beskrevet fra side 4 i rapporten. Rapporten anses som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen 2 uker etter at rapporten er mottatt. Virksomheten har frist til **31.12.2011** på å sende inn tilbakemelding og dokumentasjon på tiltak som settes i gang for å lukke avvikene.

Virksomheten er ved kontrollen plassert i risikoklasse 3, jf. forhåndsvarsel i brev av 02.08.2011. Det innebærer at virksomheten skal betale et kontrollgebyr på kr. 11 400,-.

Vi takker for god mottagelse og samarbeid på kontrolldagen.

Med Hilsen

Linda Aaram (e.f.)
seksjonssjef

Anne Melbø
overingeniør

Om kontrollen

Kontrollen ble varslet 02.08.2011. Fylkesmannen ba da om å få tilsendt en rekke dokumenter knyttet til kontrollens hovedtema (se dokumentliste bakerst).

Inspeksjonen ble gjennomført 16.08.2011. Kontrollen omfattet en gjennomgang av dokumenter (skriftlige og elektroniske), intervju av sentralt plasserte personer i organisasjonen og befarig på lokaliteten og landbasen.

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under kontrollen innenfor de kontrollerte tema, og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus på lokaliteten.

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen to uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Under er Fylkesmannens registrerte opplysninger om deres virksomhet. Vi ber dere melde i fra dersom noe ikke stemmer.

Ansvarlig virksomhet

Navn: Salmar Farming AS	Organisasjonsnr (underenhet): 966840528
Besøksadresse: 6680 Halsanaustan	Eies av (org.nr):
Postadresse: 7266 Kverva	Telefon: 72 44 79 00
E-post: salmar@salmar.no	Bransjenr. (NACE-kode): 03.211 Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur

Kontrollert anlegg

Navn: Korsneset Korsneset 2	Lok.nr: 10224 Lok.nr: 32097	Anleggsnr: 1571.0018.02
Kommune: Halså	Anleggsaktivitet: Akvakultur	
Fylke: Møre og Romsdal	Risikoklasse.: 3	
Tillatelse sist oppdatert: 30.06.2010	Tillatelsesnr: 2010.279.T	

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten: Trond Baarset Arnt Kjønhaug Øystein Kjønhaug	Fra Fylkesmannen: Anne Melbø Gunnild Liva Austvoll
--	---

Definisjoner

Avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner.

Anmerkning:

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Resultater fra kontrollen

Fylkesmannen avdekket avvik innenfor **4** av de kontrollerte temaene og gav **1** anmerkning. Det ble funnet avvik innenfor følgende kontrolltema:

- Miljømål
- Miljørisikovurderinger
- Resipientundersøkelser
- Ledelsen (driftledelsens) ansvar i forhold til ytre miljø

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølging etter kontrollen

Virksomheten plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Vi ber Salmar Farming AS om en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon innen 31.12.2011 på at avvikene er rettet.

Fylkesmannen kan vurdere å varsle tvangsmulkt dersom frist for tilbakemelding ikke overholdes eller dersom tilbakemeldingen ikke er tilstrekkelig.

Vedtak om kontrollgebyr

Virksomheten skal betale gebyr for kontroller fra Fylkesmannen, jf. *forskrift om begrensnig av forurensning* (forurensningsforskriften) § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse. Størrelsen på gebyret er knyttet til virksomhetens risikoklasse. Salmar Farming AS, Korsneset er i tillatelsen plassert i risikoklasse **3**. Dette innebærer at virksomheten skal betale **11 400,-** i gebyr. Faktura med innbetalingsblankett vil bli oversendt fra Klima- og forurensningsdirektoratet.

Vedtaket om gebyr kan påklages til Klima- og forurensningsdirektoratet, jf. forvaltningsloven § 28. Klagefristen er tre uker. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via fylkesmannen.

Avvik

Følgende avvik ble vurdert under Fylkesmannen sin kontroll. Det er utarbeidet generelle kommentarer til flere av avvikene. De avvik som gjelder for deres virksomhet er markert med ☒.

1. Miljøsmål

☒	1a	Det er ikke satt konkrete og dokumenterte anleggsspesifikke miljøsmål i forhold til hva som er akseptabel forurensning og påvirkning av resipienten.	IK§5 pkt4
☐	1b	Virksomhetens miljøsmål om ikke å forurense resipienten på en uakseptabel måte, er ikke evaluert av ledelsen mhp. om målet er nådd.	IK§5 pkt8
☐	1c	Miljømålene er ikke gjort kjent for de ansatte i virksomheten.	IK§5 pkt 2 og 3

Kommentarer:

1a) Anleggene skal ha vurdert hva som er akseptabel forurensning/ påvirkning av resipienten i forhold til drift av anlegget og ut i fra dette sette miljøsmål som sikrer at driften ikke medfører unødig forurensning av det ytre miljø. Miljømålene bør baseres på risikovurderingen av anlegget og må være konkrete og dokumenterte slik at måloppnåelse kan vurderes. Salmar Farming AS virksomhet på Korsneset har satt seg anleggsspesifikke mål og gjennomført tiltak for å redusere sin miljøpåvirkning. Mål i forhold til resipienten er ikke nedfelt skriftlig. Målene burde være en del av selskapets system for internkontroll og basert på risikovurdering av anlegget. Arbeidet med miljøsmål må også organiseres slik at kravene nevnt under avvik 1b og 1c oppfylles.

1b) Miljømålene skal evalueres av ledelsen for å vurdere om målene er oppnådd eller ikke, eller for langsiktige miljøsmål, om delmål er oppnådd eller om det er behov for justeringer av driften for å nå målet.

1c) For å sikre at anlegget drives i henhold til miljømålene er det viktig at de ansatte er gjort kjent med miljømålene.

2. Miljørisikovurderinger

☐	2a	Det er ikke utført miljørisikovurderinger for å forebygge at anlegget forårsaker en uakseptabel forurensning av resipienten.	Alvorlig IK§5 pkt6
☒	2b	Bedriftens risikovurderinger er ikke konkrete, dokumenterte og/eller anleggs-/lokalitetsspesifikke i forhold til forurensningsfare og effekter av kjemikaliebruk i resipienten.	IK§5 pkt6
☒	2c	I virksomhetens risikovurdering er det ikke satt kriterier for hva som er akseptabel forurensning fra virksomheten, i forhold til å sikre en tilfredsstillende tilstand i resipienten.	IK§5 pkt6
☒	2d	Anbefalinger og konklusjoner i virksomhetens risikovurdering er ikke fulgt opp og lukket og/eller det er ikke satt en tidfestet handlingsplan for oppfølgingen.	IK§5 pkt6
☐	2e	Bedriftens risikovurdering er ikke evaluert for å sikre at den er oppdatert.	IK§5 pkt 6, 7 og8
☐	2f	Virksomheten har ikke en beredskapsplan som dekker de hendelser beskrevet i risikovurderingen for ytre miljø, for eksempel massedød, akutte utslipp av diesel/ olje og andre kjemikalier.	IK§5 pkt8
☐	2g	Bedriftens arbeid med risikovurderinger er ikke prosedyrestyrt.	IK§5 pkt6 og8
☒	2h	Virksomheten mangler dokumenterte rutiner for substitusjon av lusemidler og andre kjemikalier/ legemidler.	PK 3a, IK§5 pkt7

Kommentarer:

2a) Virksomheten må kjenne til risikoen for forurensning ved vanlig drift, alle arbeidsoperasjoner og uønskede hendelser som kan oppstå ved anlegget. Virksomheten må kjenne til risikoen ved bruk av kjemikalier og medisiner, herunder risiko for skade på ytre miljø. Risikovurderingen skal være grunnlag for planer for å redusere risiko og må være dokumentert.

2b) Risikovurderingen må være anleggsspesifikk og dekkende. Salmar Farming AS virksomhet på Korsneset har gjort en risikovurdering av anlegget, men denne dekker ikke godt nok virksomhetens påvirkninger på det ytre miljø.

2c) Virksomheten må ha konkrete kriterier for hva som er akseptabel påvirkning av det ytre miljø. Kriterier må settes for alle risikovurderte områder og kan baseres på regelverk og egne mål for å sikre god tilstand i resipienten. Kriteriene må ligge til grunn for risikovurderingen av anlegget og være dokumentert.

2d) Det er ikke knyttet tidfestede handlingsplaner til risikovurderingen. Delvis ble dette begrunnet med at risikoen ble vurdert som så lav at det ikke var nødvendig med tiltak. Fylkesmannen stiller spørsmål ved om risikovurderingen er dekkende nok, og om kriterier og risikovurderinger har vært strenge nok.

2h) I henhold til Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §3a om substitusjonsplikt skal virksomheten vurdere om det finnes alternative produkter som medfører mindre risiko for miljøforstyrrelser. Virksomheten skal i så fall velge dette alternativet, hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe. Substitusjonsplikten gjelder for alle produkter med miljøforstyrrende effekter, også medisiner til lusebekjempelse. Arbeidet med substitusjonsplikten skal være prosedyrestyrt og kunne dokumenteres i internkontrollen.

3. Resipientundersøkelser

☒	3a	Virksomheten har ikke tilstrekkelig kunnskap/oversikt over hvordan den påvirker resipienten.	IK§5 pkt6
☐	3b	Det er ikke utført en tilfredsstillende undersøkelse som viser hvordan oppdrettsanlegget påvirker tilstanden i resipienten.	IK§5 pkt6
☒	3c	Virksomheten har ikke rutiner for å vurdere om mottatt dokumentasjon for resipienttilstand holder tilstrekkelig kvalitetsnivå (kvaliteten på MOM- B/C).	IK§5pkt 7
☒	3d	Virksomheten har ingen rutiner for å vurdere om det er behov for resipientundersøkelser.	IK§5pkt7

Kommentarer:

3a) Virksomheten må ha en helhetlig oversikt over resipienten og hvordan utslipp fra anlegget påvirker denne. Bunntopografi, bunnforhold, tilstand og vannutskiftning må være med i beskrivelse av resipienten. Virksomheten må ha oversikt over utslippene fra anlegget, også utslipp som følge av uhell, og den påvirkning de har på resipienten. Dette anses som så viktig at det må finnes en skriftlig oversikt, evt. med referanser til undersøkelser og annet materiale.

3b) Utførte undersøkelser må følge gjeldende standard og være av god faglig kvalitet. Ut fra rapportene må det kunne trekkes konklusjoner om miljøtilstanden.

3c) For de fleste oppdrettsanlegg settes det ikke faste grenser for selve utslippet og anlegget reguleres etter hvilken påvirkning man kan se på resipienten (resipientorientering). Det er derfor avgjørende at miljøundersøkelser har god kvalitet, slik at nødvendige miljøhensyn kan tas. Det kreves derfor at virksomheten har rutiner for å kvalitetssikre de undersøkelser som gjøres.

3d) I henhold til forurensningsloven har alle virksomheter krav til å unngå unødvendig forurensning. Det må derfor vurderes i internkontrollsystemet om det er behov for miljøundersøkelser for å dokumentere at virksomheten ikke bryter med dette. Vurderingen må gjøres ut fra lokale forhold og behovet for alternative undersøkelser og frekvens må vurderes. Det må også finnes rutiner i internkontrollen som sikrer at krav i forskrift og tillatelse følges opp. Salmar Farming AS virksomhet på Korsneset gjennomfører undersøkelser og kartlegging ut over konkrete krav i forskrift og tillatelse. Blant annet overvåkes foringseffekt gjennom faecesprøver og videoobservasjon og undersøkelser av bunnen med ROV. Det savnes imidlertid en rutine som sikrer at tilstrekkelig med undersøkelser utføres til riktig tid.

4. Ledelsens (driftledelse) ansvar i forhold til ytre miljø

☐	4a	Internkontroll-/HMS- arbeidet med hensyn til ytre miljø er ikke etterspurt av ledelsen.	IK§ 4
☒	4b	Det er ikke gjort en dokumentert vurdering av status med hensyn til forurensning/utslipp fra anlegget, i forhold til om anleggets påvirkning av resipienten er akseptabel eller ikke.	IK§§ 4 og 5 pkt8

Kommentarer:

4a) Virksomhetens ledelse er ansvarlig for at det foretas systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt.

4b) Anleggets miljøstatus må være vurdert, oppsummert og dokumentert. Dette er avgjørende for å sikre at miljøpåvirkningen er akseptabel, i tråd med regelverk og virksomhetens egne kriterier for hva som kan godtas. Salmar Farming AS virksomhet på Korsneset har ikke oppsummert og dokumentert sin miljøstatus.

5. Drift og forebyggende vedlikehold av anlegget

Drift			
☐	5a	Rutine for <u>fôring</u> er ikke nedfelt i virksomhetens internkontroll.	Alvorlig IK§5pkt 7
☐	5b	Rutine for <u>dødfiskhåndtering</u> er ikke nedfelt i virksomhetens internkontroll.	Alvorlig IK§5 pkt7
☐	5d	Rutine for bruk av <u>kjemikalier/ legemidler</u> er ikke nedfelt i virksomhetens internkontroll.	Alvorlig IK§5pkt7
☐	5e	Virksomhetens rutiner for avfallshåndtering og lagring av farlig avfall er mangelfull.	IK§5 pkt7, avfallsfskr. kap.11
☐	5f	<i>Rutine for renseanlegg (settefiskanlegg) er ikke nedfelt i virksomhetens internkontroll.</i>	Alvorlig IK§5 pkt7
☐	5g	<i>Rutine for utslippskontroll (settefiskanlegg) er ikke nedfelt i virksomhetens internkontroll.</i>	Alvorlig IK§5 pkt7

Kommentarer:

Forebyggende vedlikehold			
☐	5h	Det er ikke etablert dokumenterte rutiner/system for periodisk/forebyggende vedlikehold av utslippsrelatert utstyr.	Alvorlig IK§5 pkt7
☐	5i	Det er ikke utført eller foreligger ikke dokumentasjon fra tilstandskontroll og vedlikehold av utslippsrelatert utstyr. Det gjelder for følgende utstyr: <u>dieseltanker eller andre tankanlegg, inkludert slanger/rørsystemer og annet tilhørende utstyr.</u>	IK§5 pkt7
☐	5j	Det er ikke utført eller foreligger ikke dokumentasjon fra tilstandskontroll og vedlikehold av utslippsrelatert utstyr. Det gjelder for følgende utstyr: <u>foringssystemer/utstyr inkl. slanger og annet tilhørende utstyr.</u>	IK§5 pkt7
☐	5k	Det er ikke utført eller foreligger ikke dokumentasjon fra tilstandskontroll og vedlikehold av utslippsrelatert utstyr. Det gjelder for følgende utstyr: <u>utstyr/systemer for opptak og håndtering/ mellomlagring av død fisk.</u>	IK§5 pkt7
☐	5l	Det er ikke utført eller foreligger ikke dokumentasjon fra tilstandskontroll og vedlikehold av utslippsrelatert utstyr. Det gjelder for følgende utstyr: <u>utslippsrelaterte alarmer eller annet overvåkingsutstyr (f.eks. funksjonstesting av slikt utstyr).</u>	IK§5 pkt7
☐	5m	Det er ikke utført eller foreligger ikke dokumentasjon fra tilstandskontroll og vedlikehold av utslippsrelatert utstyr. Det gjelder for følgende utstyr: <u>.....</u>	IK§5 pkt7
☐	5n	<i>Det er ikke utført eller foreligger ikke dokumentasjon fra tilstandskontroll og vedlikehold av utslippsrelatert utstyr. Det gjelder for følgende utstyr: <u>renseanlegg (settefiskanlegg)</u></i>	<i>IK§5 pkt7</i>
☐	5o	<i>Det er ikke utført eller foreligger ikke dokumentasjon fra tilstandskontroll og vedlikehold av utslippsrelatert utstyr. Det gjelder for følgende utstyr: <u>slamtanker (settefiskanlegg)</u></i>	<i>IK§5 pkt7</i>
☐	5p	Virksomheten har ikke etablert kriterier for hva som er tilfredsstillende tilstand på utslippsrelatert utstyr.	IK§5 pkt6

Kommentarer:

Anmerkninger

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Til tema 5. Drift og forebyggende vedlikehold av anlegget

5a-p) Virksomheten har ikke gjennomført en dekkende risikovurdering, jfr. avvik 2b). Etter en gjennomgang av risikovurderingen må behovet for bedre rutiner for forebyggende vedlikehold vurderes. Kritiske sjekkpunkt på utslippsrelatert utstyr bør tas med i nye rutiner.

Dokumentunderlag:

- Et oversikts-/områdekart over oppdrettsanlegget som viser hvor anleggets ulike utstyrsinstallasjoner er, bl.a. tanker (diesel, ensilasje, slam etc.)
- Internkontrollsystemet, en kort, overordnet beskrivelse eller innholdsfortegnelsen
- Rapporter/dokumentasjon fra risikovurderinger hvor ytre miljø har vært omfattet, inkl. evt. handlingsplaner
- | Oversikt over kjemikaliebruk, type kjemikalier og forbruk pr. år siste 3-5 år (bl.a. lakselusmidler)
- En kort overordnet beskrivelse av rutineene for vedlikehold av utslippsrelatert utstyr
- Rapporter/dokumentasjon fra vedlikehold/tilstandskontroll av tanker og rør (diesel-, ensilasje- og slamtanker etc.)
- Oversikt over eventuelle utslippshendelser fra anlegget (siste 3-5 år), inkl. hendelser som kunne ha medført utslipp, og hvordan det ble avviksbehandlet
- Referat fra ledelsens siste gjennomgang av internkontrollen
- Rapporter over resipientundersøkelser
- Kort historikk for lokaliteten. (liste over alle miljøundersøkelser, inkludert strømforhold på lokaliteten og større endringer i driften)
- Tillatelse av 30.06.2010 gitt Salmar Farming AS i medhold av forurensningsloven § 11

- Forskrift av 6. desember 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (IK - internkontrollforskriften)
- Lov av 19. juni 1970 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (PK - produktkontrolloven)
- Lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift av 1. juni 2004 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift av 1. juni 2004 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)